בשם יי ﭏ עולם

תְפִילָת

מִנְחָה

𐤍𐤅𐤎𐤇 𐤀𐤓𐤑 𐤉𐤔𐤓𐤀𐤋

נוסח ארץ ישראל

מכון שילה
MACHON SHILO

www.machonshilo.org

שנת ס"ח לחרות ישראל

עדכון 68.06.10

תְּפִלַּת מִנְחָה

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, כְּשֵׁם שֶׁזִּכִּיתָנִי לִרְאוֹת הַחַמָּה בַּמִּזְרָח, כָּךְ זָכִיתִי לִרְאוֹתָהּ בַּמַּעֲרָב. (ירושלמי ברכות ד,א)

אוֹמֵר שְׁלִיחַ צִבּוּר ״וְהוּא רַחוּם ...״ (תהילים עח,לח), ״אַשְׁרֵי, יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ...״ (תהילים פד,ה), ״תְּהִלָּה, לְדָוִד ...״ (תהילים קמה,א); קוֹרֵא הוּא וְהָעָם מְיוּשָּׁב.

וְה֤וּא רַח֨וּם ׀ יְכַפֵּ֥ר עָו֮ן֮ וְֽלֹא־יַ֫שְׁחִ֥ית
וְ֭הִרְבָּה לְהָשִׁ֣יב אַפּ֑וֹ וְלֹֽא־יָ֝עִ֗יר כָּל־חֲמָתֽוֹ׃

אַ֭שְׁרֵי יוֹשְׁבֵ֣י בֵיתֶ֑ךָ ע֝֗וֹד יְֽהַלְל֥וּךָ סֶּֽלָה׃
אַשְׁרֵ֣י הָ֭עָם שֶׁכָּ֣כָה לּ֑וֹ אַֽשְׁרֵ֥י הָ֝עָ֗ם שֶׁיְהוָ֥ה אֱלֹהָֽיו׃

תְּהִלָּ֗ה לְדָ֫וִ֥ד

אֲרוֹמִמְךָ֣ אֱלוֹהַ֣י הַמֶּ֑לֶךְ וַאֲבָרְכָ֥ה שִׁ֝מְךָ֗ לְעוֹלָ֥ם וָעֶֽד׃
בְּכָל־י֥וֹם אֲבָרְכֶ֑ךָּ וַאֲהַלְלָ֥ה שִׁ֝מְךָ֗ לְעוֹלָ֥ם וָעֶֽד׃
גָּ֘ד֤וֹל יְהוָ֣ה וּמְהֻלָּ֣ל מְאֹ֑ד וְ֝לִגְדֻלָּת֗וֹ אֵ֣ין חֵֽקֶר׃
דּ֣וֹר לְ֭דוֹר יְשַׁבַּ֣ח מַעֲשֶׂ֑יךָ וּגְב֖וּרֹתֶ֣יךָ יַגִּֽידוּ׃
הֲ֭דַר כְּב֣וֹד הוֹדֶ֑ךָ וְדִבְרֵ֖י נִפְלְאוֹתֶ֣יךָ אָשִֽׂיחָה׃
וֶֽעֱז֣וּז נוֹרְאֹתֶ֣יךָ יֹאמֵ֑רוּ וּגְדוּלָּתְךָ֥ אֲסַפְּרֶֽנָּה׃
זֵ֣כֶר רַב־טוּבְךָ֣ יַבִּ֑יעוּ וְצִדְקָתְךָ֥ יְרַנֵּֽנוּ׃
חַנּ֣וּן וְרַח֣וּם יְהוָ֑ה אֶ֥רֶךְ אַ֝פַּ֗יִם וּגְדָל־חָֽסֶד׃
טוֹב־יְהוָ֥ה לַכֹּ֑ל וְ֝רַחֲמָ֗יו עַל־כָּל־מַעֲשָֽׂיו׃

יוֹד֣וּךָ יְ֭הוָה כָּֽל־מַעֲשֶׂ֑יךָ   וַ֝חֲסִידֶ֗יךָ יְבָרְכֽוּכָה׃

כְּב֣וֹד מַלְכוּתְךָ֣ יֹאמֵ֑רוּ   וּגְבוּרָתְךָ֥ יְדַבֵּֽרוּ׃

לְהוֹדִ֤יעַ ׀ לִבְנֵ֣י הָ֭אָדָם גְּבוּרֹתָ֑יו   וּ֝כְב֗וֹד הֲדַ֣ר מַלְכוּתֽוֹ׃

מַֽלְכוּתְךָ֗ מַלְכ֥וּת כָּל־עֹלָמִ֑ים   וּ֝מֶמְשַׁלְתְּךָ֗ בְּכָל־דּ֥וֹר וָדֹֽר׃

סוֹמֵ֣ךְ יְ֭הוָה לְכָל־הַנֹּפְלִ֑ים   וְ֝זוֹקֵ֗ף לְכָל־הַכְּפוּפִֽים׃

עֵֽינֵי־כֹ֭ל אֵלֶ֣יךָ יְשַׂבֵּ֑רוּ   וְאַתָּ֤ה נֽוֹתֵן־לָהֶ֖ם אֶת־אָכְלָ֣ם בְּעִתּֽוֹ׃

פּוֹתֵ֥חַ אֶת־יָדֶ֑ךָ   וּמַשְׂבִּ֖יעַ לְכָל־חַ֣י רָצֽוֹן׃

צַדִּ֣יק יְ֭הוָה בְּכָל־דְּרָכָ֑יו   וְ֝חָסִ֗יד בְּכָל־מַעֲשָֽׂיו׃

קָר֣וֹב יְ֭הוָה לְכָל־קֹרְאָ֑יו   לְכֹ֤ל אֲשֶׁ֖ר יִקְרָאֻ֣הוּ בֶאֱמֶֽת׃

רְצוֹן־יְרֵאָ֥יו יַעֲשֶׂ֑ה   וְאֶת־שַׁוְעָתָ֥ם יִ֝שְׁמַ֗ע וְיוֹשִׁיעֵֽם׃

שׁוֹמֵ֣ר יְ֭הוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָ֑יו   וְאֵ֖ת כָּל־הָרְשָׁעִ֣ים יַשְׁמִֽיד׃

תְּהִלַּ֥ת יְהוָ֗ה יְֽדַבֶּ֫ר פִּ֥י   וִיבָרֵ֣ךְ כָּל־בָּ֭שָׂר שֵׁ֥ם קָדְשׁ֗וֹ לְעוֹלָ֥ם וָעֶֽד׃

וְעוֹמֵד שְׁלִיחַ צִבּוּר וְאוֹמֵר קַדִּישׁ, וְהֵן עוֹמְדִים אַחֲרָיו וְעוֹנִים כְּדַרְכָּן.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמוֹ הַגָּדוֹל
שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא,
כִּרְצוֹנוֹ, בָּעוֹלָם שֶׁבָּרָא, וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתוֹ
בְּחַיֵּיכֶם וּבִימֵיכֶם, וּבְחַיֵּי כֹּל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בִּמְהֵרָה וּבִזְמָן קָרוֹב, וְאִמְרוּ אָמֵן.

(אָמֵן, יְהִי שְׁמוֹ הַגָּדוֹל מְבוֹרָךְ.)

יְהִי שְׁמוֹ הַגָּדוֹל מְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים.
יִתְבָּרַךְ, יִשְׁתַּבַּח, יִתְפָּאַר, יִתְרוֹמַם, יִתְנַשֵּׂא,
יִתְחַדַּר, יִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלַּל – שְׁמוֹ הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא,
לְמַעְלָה לְמַעְלָה מִכָּל בְּרָכָה.
שִׁיר, שֶׁבַח וּתְהִלָּה
הָאֲמוּרִים בָּעוֹלָם, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אָמֵן.)

וּמִתְפַּלְלִים כֻּלָּן בְּלַחַשׁ; וְאַחַר כָּךְ חוֹזֵר שְׁלִיחַ צִבּוּר, וּמִתְפַּלֵּל בְּקוֹל רָם כְּדֶרֶךְ שֶׁעָשָׂה בַּשַּׁחֲרִית, עַד שֶׁיַּשְׁלִים כָּל הַתְּפִלָּה.

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח; וּפִי, יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

א. אבות

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב,
הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא,
אֵל עֶלְיוֹן, קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ,

וְאֶחָד הַיָּחִיד וְאֶחָד הַצִּבּוּר, בַּעֲשֶׂרֶת יָמִים שֶׁמֵּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְעַד יוֹם הַכִּפּוּרִים, אוֹמֵר:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ רַחֲמָן חָפֵץ בַּחַיִּים, כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים,
לְמַעַנְךָ, אֱלֹהִים חַיִּים.

מָגִנֵּנוּ וּמָגֵן אֲבוֹתֵינוּ,
מִבְטָחֵנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מָגֵן אַבְרָהָם.

ב. גבורה

אַתָּה – גִּבּוֹר וְאֵין כְּמוֹךָ, חָזָק וְאֵין זוּלָתֶךָ,
מַשְׁפִּיל גֵּאִים, דָּן עֲרִיצִים, חַי לְעוֹלָמִים,
מְכַלְכֵּל חַיִּים, וּמְחַיֶּה מֵתִים, מַשִּׁיב הָרוּחַ

[בקיץ] וּמוֹרִיד הַטָּל, | [בחורף] וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם,

כְּהֶרֶף עַיִן יְשׁוּעָה לָנוּ תַּצְמִיחַ.

בַּעֲשֶׂרֶת יָמִים שֶׁמֵּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְעַד יוֹם הַכִּפּוּרִים, אוֹמֵר:

מִי כְמוֹךָ, אָב הָרַחֲמָן, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְחַיֶּה הַמֵּתִים.

ג. קדושה

שְׁלִיחַ צִבּוּר, מְבָרֵךְ לְעוֹלָם בְּרָכָה שְׁלִישִׁית בְּנֹסַח זֶה:

נַקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ, וּנְשַׁלֵּשׁ לְךָ קְדֻשָּׁה מְשֻׁלֶּשֶׁת, כַּדָּבָר
הָאָמוּר עַל יַד נְבִיאֶךָ, וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר,

[כָּל הָעָם עוֹנִים:] קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת;
מְלֹא כָל־הָאָרֶץ, כְּבוֹדוֹ.

כְּבוֹדוֹ וּגְדְלוֹ, מָלֵא עוֹלָם; וּמְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים,
אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ.

[כָּל הָעָם עוֹנִים:] מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים,
בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה, מִמְּקוֹמוֹ.

מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תוֹפִיעַ וְתִמְלֹךְ מַלְכֵּנוּ עָלֵינוּ,
כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ. מָתַי תִּמְלֹךְ בְּצִיּוֹן,
בְּחַיֵּינוּ וּבְיָמֵינוּ. [כָּל הָעָם עוֹנִים אָמֵן.]

תִּשְׁכֹּן תִּתְגַּדַּל וְתִתְקַדַּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ,
לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים. וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה בְּמַלְכוּת עֻזֶּךָ,
כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי קָדְשֶׁךָ, עַל יְדֵי דָוִיד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ:

[כָּל הָעָם עוֹנִים:] יִמְלֹךְ יְהוָה, לְעוֹלָם –
אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן, לְדֹר וָדֹר: הַלְלוּ־יָהּ.

לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ, וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ;
וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ,
כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ.

קָדוֹשׁ אַתָּה, וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ.

ד. דעת
חָנֵּנוֹ אָבִינוּ דֵּעָה מֵאִתֶּךָ,
וְלַמְּדֵנוּ בִינָה וְהַשְׂכֵּל מִתּוֹרָתֶךָ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, חוֹנֵן הַדָּעַת.

ה. תשובה
הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה,
חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם. וּרְצֵה תְשׁוּבָתֵנוּ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הָרוֹצֶה בַּתְּשׁוּבָה.

ו. סליחה
סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ לָךְ,
מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ,
כִּי רַבִּים רַחֲמֶיךָ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, חַנּוּן וּמַרְבֶּה לִסְלֹחַ.

ז. גאולה
רְאֵה בְעָנְיֵנוּ, וְרִיבָה רִיבֵנוּ,
וּגְאָלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה מִלְּפָנֶיךָ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל.

בְּיוֹם הַתַּעֲנִית, וּשְׁלִיחַ צִבּוּר אוֹמֵר נֹסַח זֶה, בְּרָכָה בִּפְנֵי עַצְמָהּ; אַחַר בְּרָכָה שְׁבִיעִית, אוֹמֵר:

עֲנֵנוּ יְהוָה עֲנֵנוּ, בָּעֵת וּבְעוֹנָה הַזּאת – כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ. אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, כִּי אַתָּה יְהוָה אֵל חַנּוּן וְרַחוּם, עוֹנֶה בְּעֵת צָרָה, פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכָל עֵת צוּקָה, וְיִצְעֲקוּ אֶל יְהוָה בַּצַּר לָהֶם, מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יַצִּילֵם. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרָה.

ח. רפואה

רְפָאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִמַּכְאוֹב לִבֵּנוּ,
וְיָגוֹן וַאֲנָחָה הַעֲבֵר מִמֶּנּוּ,
וְרַפֵּא חֳלָיֵינוּ וּמַכּוֹתֵינוּ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, רוֹפֵא חוֹלִים.

ט. ברכת השנים

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
אֶת הַשָּׁנָה הַזּאת לְטוֹבָה,
וְאֶת כָּל מִינֵי תְבוּאָתָהּ,
וְשַׂבַּע אֶת הָעוֹלָם מִבִּרְכוֹתֶיךָ,
וְתֵן בְּרָכָה בְּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ,
וּפַרְנְסֵנוּ בְּכָבוֹד, וּבָרֵךְ שְׁנוֹתֵינוּ
[בקיץ] בְּטַלְלֵי רָצוֹן | [בחורף] בְּגִשְׁמֵי רָצוֹן
בְּרָכָה וּנְדָבָה.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים.

י. קִבּוּץ גלויות

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ,
וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ, מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְקַבֵּץ נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל.

יא. ברכת השופטים

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה,
וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה,
וְכַלֵּה שׁוֹפְתִים וְשׁוֹטְרִים רָעִים מִיִּשְׂרָאֵל,
וּמְלֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְהוָה לְבַדֶּךָ,
וְשׁוֹפְטֵנוּ בְּצֶדֶק.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, *אוֹהֵב הַמִּשְׁפָּט.

* בַּעֲשֶׂרֶת יָמִים שֶׁמֵּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְעַד יוֹם הַכִּפּוּרִים, אוֹמֵר בְּסוֹף בְּרָכָה זוֹ:
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט.

יב. ברכת המינים

לַמְשֻׁמָּדִים אַל תְּהִי תִקְוָה,
וְהַמִּינִים וְהַמּוֹסְרִים כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ,
וְהָרְשָׁעִים מְהֵרָה תְעַקֹּר וְתִשְׁבֹּר בְּיָמֵינוּ.
יִמָּחוּ מִסֵּפֶר חַיִּים, וְעִם צַדִּיקִים אַל יִכָּתֵבוּ,
וְתֵן אוֹיְבֵינוּ נְגָפִים לְפָנֵינוּ, וְהַכְנֵעַ קָמֵינוּ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מַכְנִיעַ זֵדִים.

יג. ברכת צדיקים

עַל הַצַּדִּיקִים, וְעַל הַחֲסִידִים,
וְעַל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק,
יֶהֱמוּ רַחֲמֶיךָ,
וְתֶן לָנוּ שָׂכָר טוֹב עִם עוֹשֵׂה רְצוֹנֶךָ,
וְצַדִּיקִים עִמָּהֶם.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מִבְטָח לַצַּדִּיקִים.

יד. בניית ירושלים

רַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים
וּבַחֲסָדֶיךָ הַנֶּאֱמָנִים,
עָלֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ,
וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ,
וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ,
בְּנֵה בֵיתְךָ וְשַׁכְלֵל הֵיכָלֶךָ.
וּמַלְכוּת בֵּית דָּוִד הַחֲזֵר לִמְקוֹמָהּ בְּיָמֵינוּ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵי דָוִד וּבוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם.

טו. שומע תפילה

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
וְהֵעָתֵר לָנוּ בִּתְפִלָּתֵנוּ;
חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ, וַעֲשֵׂה מְהֵרָה בַּקָּשָׁתֵנוּ.

בְּיוֹם הַתַּעֲנִית, מְבָרֵךְ הַיָּחִיד:

עֲנֵנוּ יְהוָה עֲנֵנוּ, בָּעֵת וּבְעוֹנָה הַזֹּאת – כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ. אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, כִּי אַתָּה יְהוָה אֵל חַנּוּן וְרַחוּם, עוֹנֶה בְּעֵת צָרָה, פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכָל עֵת צוּקָה, וַיִּצְעֲקוּ אֶל יְהוָה בַּצַּר לָהֶם, מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יַצִּילֵם.

טֶרֶם נִקְרָא, אַתָּה תַעֲנֶה, כָּאָמוּר:
וְהָיָה, טֶרֶם יִקְרָאוּ, וַאֲנִי אֶעֱנֶה,
עוֹד הֵם מְדַבְּרִים, וַאֲנִי אֶשְׁמָע.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

טז. בית המקדש

רְצֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
וּשְׁכֹן בְּצִיּוֹן עִירְךָ כְּמֵאָז,
אָנָּא רַחוּם, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים,
הָשֵׁב שְׁכִינָתְךָ לְצִיּוֹן,
וְסֵדֶר הָעֲבוֹדָה לִירוּשָׁלַיִם,
וְשָׁם נַעֲבֹד לְפָנֶיךָ וְנִשְׁתַּחֲוֶה לָךְ.

[בְּרָאשֵׁי חֳדָשִׁים, וּבְחֹלוֹ שֶׁלַּמּוֹעֵד] אָנָּא אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבוֹא, יַגִּיעַ וְיֵרָאֶה, יִזָּכֵר וְיִפָּקֵד לְפָנֶיךָ זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, זִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, זִכְרוֹן עִירְךָ וּמִקְדָּשְׁךָ לְטוֹבָה

[לְרֹאשׁ חֹדֶשׁ] בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה,
[לְרֹאשׁ חֹדֶשׁ אָבִיב] בְּיוֹם רֹאשׁ רָאשֵׁי חֳדָשִׁים הַזֶּה,
[לְחוֹל הַמּוֹעֵד שֶׁלְּחַג הַמַּצּוֹת] בְּמוֹעֵד חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה,
[לְחוֹל הַמּוֹעֵד שֶׁלְּחַג הַסֻּכּוֹת] בְּמוֹעֵד חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה,

לְרַחֵם עָלֵינוּ בוֹ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ.
כִּי אֵל חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה לְבַדְּךָ נִקְרֵאתָ.
אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי צֶדֶק, עוֹלָה וְכָלִיל,
אָז יַעֲלוּ עַל מִזְבַּחֲךָ פָּרִים.

וְאַתָּה בְּרַחֲמִים, תַּחְפֹּץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שֶׁאוֹתְךָ בְּיִרְאָה נַעֲבֹד.

יז. הודיה

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ:
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
עַל כָּל הַטּוֹבוֹת, הַחֶסֶד
וְהָרַחֲמִים שֶׁגְּמַלְתָּנוּ
וְשֶׁעָשִׂיתָ עִמָּנוּ וְעִם
אֲבוֹתֵינוּ מִלְּפָנֵינוּ.

וּכְשֶׁיַּגִּיעַ שְׁלִיחַ צִבּוּר לְמוֹדִים וְכוֹרֵעַ, כָּל הָעָם שׁוֹחִים מְעַט וְלֹא יִשְׁחוּ יָתֵר מִדַּי; וְאוֹמְרִים:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שֶׁאָנוּ חַיָּבִים לְהוֹדוֹת לִשְׁמֶךָ. תְּרַנֵּנָּה שְׂפָתַי, כִּי אֲזַמְּרָה לָּךְ, וְנַפְשִׁי אֲשֶׁר פָּדִיתָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֵל הַהוֹדָיוֹת.

בִּימֵי הַהוֹדָיָה צְרִיכִים לְהַזְכִּיר מֵעֵין הַמְּאֹרָע. וְאִם לֹא הִזְכִּיר – אֵין מַחֲזִירִים אוֹתוֹ (ירושלמי ברכות ז, ד):

וְעַל הַנִּסִּים, הַגְּבוּרוֹת, הַתְּשׁוּעוֹת, הַמִּלְחָמוֹת וְהַפְּדוּת,
שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּנוּ וְעִם אֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה:

בַּחֲנֻכָּה:

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן הַכֹּהֵן חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו,
כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל,
לְשַׁכְּחָם אֶת תּוֹרָתֶךָ, וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ;
וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם.
רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם,
מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים,וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים,
וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים,
וְזֵדִים בְּיַד עוֹשֵׂי תוֹרָתֶךָ; וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל בְּעוֹלָמֶךָ,
וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה.
וְאַחַר כָּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ,
וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ.

בְּפּוּרִים:

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר,
כְּשֶׁעָמַד הָמָן הָרָשָׁע עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל,
וּבִקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים,
מִנַּעַר וְעַד זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד,
בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר,
הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז (אסתר ג, יג).
וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם,
רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם,
הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ,
וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ,
וְתָלוּ אֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ (אסתר ט, כה).
וַיַּכּוּ הַיְּהוּדִים בְּכָל אֹיְבֵיהֶם מַכַּת חֶרֶב וְהֶרֶג וְאַבְדָן,
וַיַּעֲשׂוּ בְשֹׂנְאֵיהֶם כִּרְצוֹנָם (אסתר ט, ה).

בְּיוֹם הָעַצְמָאוּת:

בִּימֵי תְקוּמָתֵנוּ, בְּקוּם עָלֵינוּ בְּנֵי עֲרָב,
לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת הָעֹלִים
מִשְּׁבִי הַגּוֹלָה אֶל אֶרֶץ חֶמְדָּה.
אָמְרוּ: לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי,
וְלֹא יִזָּכֵר שֵׁם יִשְׂרָאֵל עוֹד (תהלים פג, ה).
וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָנוּ בְּעֵת צָרָתֵנוּ.
רַבְתָּ אֶת רִיבֵנוּ, דַּנְתָּ אֶת דִּינֵנוּ, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתֵנוּ.
מָסַרְתָּ רַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים.
הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ; וַאֲנַחְנוּ קַּמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד (תהלים כ, ט).
לְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל בָּעוֹלָם,
וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה.

וּבַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ,
פָּרַקְנוּ עוֹל גּוֹיִם מֵעַל צַוָּארֵנוּ.

בְּיוֹם גְּאֻלַּת יְרוּשָׁלַיִם:

בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים לִתְקוּמָתֵנוּ, בְּקוּם עָלֵינוּ בְּנֵי עֲרָב.
אָמְרוּ: לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי,
וְלֹא יִזָּכֵר שֵׁם יִשְׂרָאֵל עוֹד (תהלים פג, ה).
וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָנוּ בְּעֵת צָרָתֵנוּ.
רַבְתָּ אֶת רִיבֵנוּ, דַּנְתָּ אֶת דִּינֵנוּ, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתֵנוּ.
מָסַרְתָּ רַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים.
הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ; וַאֲנַחְנוּ קַמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד (תהלים כ, ט).
בָּאוּ צִבְאוֹתֶיךָ אֶל חַבְלֵי אֶרֶץ נַחֲלָה
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ לָתֵת לָנוּ.
לְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל בָּעוֹלָם,
וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה.
וּבַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בִּשְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים בּוֹ,
עֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלָיִם (תהלים קכב, ב).

כְּשֵׁם שֶׁעָשִׂיתָ לָנוּ תְּשׁוּעָה בַּיָּמִים הָהֵם,
כָּךְ עֲשֵׂה עִמָּנוּ בָּעֵת הַזּאֹת, וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ לָנֶצַח.

אִם אָמַרְנוּ מָטָה רַגְלֵנוּ, חַסְדְּךָ יְהוָה יִסְעָדֵנוּ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַטּוֹב לְךָ לְהוֹדוֹת.

שָׁלוֹם רַב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם, יח. שלום
כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ, מְעוֹן הַבְּרָכוֹת וַאֲדוֹן הַשָּׁלוֹם.

וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל,
בְּכָל עֵת, וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ.

בַּעֲשֶׂרֶת יָמִים שֶׁמֵּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְעַד יוֹם הַכִּפּוּרִים נָהֲגוּ לְהוֹסִיף:

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ,
אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, עוֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם. אָמֵן.

וְיִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי,
וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ:
יְהוָה, צוּרִי וְגֹאֲלִי.

עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו,
הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ,
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

וְיוֹשֵׁב הוּא וְהֵן, וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וּמִתְחַנֵּן:

לְפָנֶיךָ, אֲנִי כּוֹרֵעַ וּמִשְׁתַּחֲוֶה וּמִתְחַנֵּן –
אֲדוֹן הָעוֹלָם, אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים:
כִּי לֹא עַל־צִדְקֹתֵינוּ,
אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ –
כִּי, עַל־רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים.
מַה־נֹּאמַר לַיהוָה, מַה־נְּדַבֵּר, וּמַה־נִּצְטַדָּק.
חָטָאנוּ וְעָוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ וּמָרָדְנוּ;
וְסוֹר מִמִּצְוֹתֶךָ, וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ.

לְךָ אֲדֹנָי הַצְּדָקָה, וְלָנוּ בֹּשֶׁת הַפָּנִים.
הָשְׁחָרוּ פָנֵינוּ מִפְּנֵי אַשְׁמָתֵנוּ,
וְנִכְפְּפָה קוֹמָתֵנוּ מִפְּנֵי עֲווֹנוֹתֵינוּ;
אֵין לָנוּ פֶּה לְהָשִׁיב, וְלֹא מֵצַח לְהָרִים רֹאשׁ.
אֱלֹהַי בֹּשְׁתִּי וְנִכְלַמְתִּי – לְהָרִים אֱלֹהַי פָּנַי, אֵלֶיךָ:
כִּי עֲוֹנוֹתֵינוּ רָבוּ לְמַעְלָה רֹּאשׁ°,
וְאַשְׁמָתֵנוּ גָדְלָה עַד לַשָּׁמָיִם.
אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים. עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה לְמַעַן שְׁמֶךָ,
כְּמוֹ שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ עַל יְדֵי נְבִיאֶיךָ:
לְמַעַן שְׁמִי אַאֲרִיךְ אַפִּי, וּתְהִלָּתִי אֶחֱטָם־לָךְ –
לְבִלְתִּי, הַכְרִיתֶךָ.
לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי עֹשֶׂה, בֵּית יִשְׂרָאֵל:
כִּי אִם־לְשֵׁם־קָדְשִׁי.
לֹא לָנוּ יְהוָה, לֹא־לָנוּ:
כִּי־לְשִׁמְךָ, תֵּן כָּבוֹד – עַל־חַסְדְּךָ, עַל־אֲמִתֶּךָ.
לָמָּה, יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם: אַיֵּה־נָא, אֱלֹהֵיהֶם.
אָנָּא יְהוָה, אַל־תֵּפֶן, אֶל־קְשִׁי הָעָם הַזֶּה,
וְאֶל־רִשְׁעוֹ, וְאֶל־חַטָּאתוֹ.
סְלַח־נָא, לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה – כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ;
וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה, מִמִּצְרַיִם וְעַד־הֵנָּה.
לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה;
וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי, כִּי רַב־הוּא.

° הרי״ש דגושה

אֲדֹנָי שְׁמָעָה, אֲדֹנָי סְלָחָה,
אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה, אַל־תְּאַחַר:
לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי – כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא,
עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמֶּךָ.

וּמַגְבִּיהַּ רֹאשׁוֹ הוּא וְהֶן, וּמִתְחַנֵּן מְעַט מִיּוֹשֵׁב כְּדֶרֶךְ שֶׁעָשָׂה שַׁחְרִית.

וַאֲנַחְנוּ, לֹא נֵדַע מַה־נַּעֲשֶׂה – כִּי עָלֶיךָ, עֵינֵינוּ.
זְכֹר־רַחֲמֶיךָ יְהוָה, וַחֲסָדֶיךָ:
כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה. אַל־תִּזְכָּר־לָנוּ, עֲוֹנֹת רִאשֹׁנִים:
מַהֵר, יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ – כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד.
קוּמָה, עֶזְרָתָה לָּנוּ; וּפְדֵנוּ, לְמַעַן חַסְדֶּךָ.
יְהִי־חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ:
כַּאֲשֶׁר, יִחַלְנוּ לָךְ.
אִם־עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ – אֲדֹנָי, מִי יַעֲמֹד.
כִּי־עִמְּךָ הַסְּלִיחָה – לְמַעַן, תִּוָּרֵא.
יְהוָה הוֹשִׁיעָה: הַמֶּלֶךְ, יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ.
כִּי־הוּא, יָדַע יִצְרֵנוּ;
זָכוּר, כִּי־עָפָר אֲנָחְנוּ.
עָזְרֵנוּ, אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ – עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ;
וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל־חַטֹּאתֵינוּ, לְמַעַן שְׁמֶךָ.

וְעוֹמֵד [שְׁלִיחַ צִבּוּר] וְאוֹמֵר קַדִּישׁ, וְכָל הָעָם עוֹנִים כְּדַרְכָּן; וְנִפְטָרִים לְמַעֲשֵׂיהֶן.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמוֹ הַגָּדוֹל
שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא,
כִּרְצוֹנוֹ, בָּעוֹלָם שֶׁבָּרָא, וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתוֹ
בְּחַיֵּיכֶם וּבִימֵיכֶם, וּבְחַיֵּי כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בִּמְהֵרָה וּבִזְמָן קָרוֹב, וְאִמְרוּ אָמֵן.

(אָמֵן, יְהִי שְׁמוֹ הַגָּדוֹל מְבוֹרָךְ.)

יְהִי שְׁמוֹ הַגָּדוֹל מְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים.
יִתְבָּרַךְ, יִשְׁתַּבַּח, יִתְפָּאַר, יִתְרוֹמַם, יִתְנַשֵּׂא, יִתְחַדֵּר,
יִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלַּל – שְׁמוֹ הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא,
לְמַעְלָה לְמַעְלָה מִכָּל בְּרָכָה.
שִׁיר, שֶׁבַח וּתְהִלָּה
הָאֲמוּרִים בָּעוֹלָם, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אָמֵן.)

תִּתְקַבַּל תְּפִלָּתָם וּבַקָּשָׁתָם שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל
לִפְנֵי אֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם, וְאִמְרוּ אָמֵן;
יְהִי שָׁלוֹם רַב מִן הַשָּׁמַיִם,
חַיִּים וְשֹׂבַע, רֶוַח וְהַצָּלָה,
עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל; וְאִמְרוּ אָמֵן.
עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו,
הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן.

וְיֵשׁ נוֹהֲגִים לוֹמַר בַּעֲמִידָה ״עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ...״ וְאַחַר כָּךְ ״עַל כֵּן נְקַוֶּה...״

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל,
לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית:
שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת,
וְלֹא שָׂמָנוּ כְּכָל מִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה,
שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם, וְלֹא גּוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם,
שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וְרִיק,
וּמִתְפַּלְלִים לְאֵל לֹא יוֹשִׁיעַ.
וְאָנחנוּ מִשְׁתַּחֲוִים
לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בָּרוּךְ הוּא,
שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ;
מוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל,
וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים.
הוּא אֱלֹהֵינוּ, וְאֵין עוֹד;
אֱמֶת מַלְכֵּנוּ, וְאֵין זוּלָתוֹ.
כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:
וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם, וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ,
כִּי יְהוָֹה הוּא הָאֱלֹהִים,
בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת: אֵין, עוֹד.

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְּךָ, יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ,
לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ,
לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ,
וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן,

לְתַכֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי.
וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ,
לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ;
יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל,
כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן.
לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ,
וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ הַגָּדוֹל יְקָר יִתֵּנוּ,
וִיקַבְּלוּ כֻלָּם עֹל מַלְכוּתֶךָ,
וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם לְעוֹלָם וָעֶד.
כִּי הַמַּלְכוּת, שֶׁלְּךָ הִיא;
וּלְעוֹלְמֵי עַד, תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד.
כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:
יְהוָה יִמְלֹךְ, לְעֹלָם וָעֶד.
וְנֶאֱמַר: וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ
בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

בִּרְכַּת הַמָּזוֹן

נוסח ארץ ישראל

לפני ברכת המזון, נוטל ידיו (מים אחרונים), והאורח מברך ברכת המזון, כדי שיברך לבעל הבית. אם היו כלן בעלי הבית – גדול שבכלן בוצע, והוא מברך ברכת המזון.

שלושה שאכלו פת כאחד, חיבים לברך ברכת הזמון קדם ברכת המזון. ואי זו היא ברכת הזמון – אם היו האוכלים משלושה ועד עשרה, מברך האחד מהן, ואומר

נְבָרֵךְ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ !

והכל עונים

בָּרוּךְ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ !

והוא חוזר ואומר

בָּרוּךְ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ !

ואחר כך מתחיל, ואומר ״ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, הזן ...״ עד שגומר ארבע הברכות; והם עונים ״אמן״ אחר כל ברכה וברכה.

היו האוכלים מעשרה ולמעלה, מזמנים בשם. כיצד – המברך אומר

נְבָרֵךְ לֵאלֹהֵינוּ עַל הַמָּזוֹן שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ !

והן עונין

בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ עַל הַמָּזוֹן שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ !

והוא חוזר ואומר

בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ עַל הַמָּזוֹן שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ !

ואחר כך מתחיל, ואומר "ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, הזן ..." עד שגומר ארבע הברכות; והם עונים "אמן" אחר כל ברכה וברכה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
הַזָּן אוֹתָנוּ וְאֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּטוּב,
בְּחֵן, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים.
רְעֵנוּ, פַּרְנְסֵנוּ, וְאַל תַּצְרִיכֵנוּ לִידֵי מַתְּנוֹת בָּשָׂר וָדָם,
שֶׁלֹּא נֵבוֹשׁ וְלֹא נִכָּלֵם לְעוֹלָם וָעֶד. כָּאָמוּר:
פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ, וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַזָּן אֶת הַכֹּל.

נוֹדֶה לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
כִּי הִנְחַלְתָּנוּ אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה,
בְּרִית וְתוֹרָה, חַיִּים וּמָזוֹן.

בִּימֵי הַהוֹדָיָה צְרִיכִים לְהַזְכִּיר מֵעֵין הַמְּאֹרָע. וְאִם לֹא הִזְכִּיר – אֵין מַחֲזִירִים אוֹתוֹ.

וְעַל הַנִּסִּים, הַגְּבוּרוֹת, הַתְּשׁוּעוֹת, הַמִּלְחָמוֹת וְהַפְּדוּת,
שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּנוּ וְעִם אֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמָן הַזֶּה:

בַּחֲנֻכָּה:

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן הַכֹּהֵן חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו,
כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל,
לְשַׁכְּחָם אֶת תּוֹרָתֶךָ, וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ;
וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם.
רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם,
מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים,
וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים,
וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ;

וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל בְּעוֹלָמֶךָ,
וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה.
וְאַחַר כָּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ,
וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ,
וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ.

בְּפוּרִים:

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר,
כְּשֶׁעָמַד הָמָן הָרָשָׁע עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל,
וּבִקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים,
מִנַּעַר וְעַד זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד,
בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר,
הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז.
וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם,
רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם,
הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ,
וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ,
וְתָלוּ אֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ.
וַיַּכּוּ הַיְּהוּדִים בְּכָל אֹיְבֵיהֶם מַכַּת חֶרֶב וְהֶרֶג וְאַבְדָן,
וַיַּעֲשׂוּ בְשֹׂנְאֵיהֶם כִּרְצוֹנָם.

בְּיוֹם הָעַצְמָאוּת:

בִּימֵי תְקוּמָתֵנוּ, בְּקוּם עָלֵינוּ בְּנֵי עֲרָב,
לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד
אֶת הָעֹלִים מִשְּׁבִי הַגּוֹלָה אֶל אֶרֶץ חֶמְדָּה.
אָמְרוּ: לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי, וְלֹא יִזָּכֵר שֵׁם יִשְׂרָאֵל עוֹד.
וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָנוּ בְּעֵת צָרָתֵנוּ.

רַבְתָּ אֶת רִיבֵנוּ, דַּנְתָּ אֶת דִּינֵנוּ, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתֵנוּ.
מָסַרְתָּ רַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים.
הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ; וַאֲנַחְנוּ קַמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד.
לְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל בָּעוֹלָם,
וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה.
וּבַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ,
פָּרַקְנוּ עוֹל גּוֹיִם מֵעַל צַוָּארֵנוּ.

בְּיוֹם גְּאֻלַּת יְרוּשָׁלַיִם:

בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים לִתְקוּמָתֵנוּ,
בְּקוּם עָלֵינוּ בְּנֵי עֲרָב.
אָמְרוּ: לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי, וְלֹא יִזָּכֵר שֵׁם יִשְׂרָאֵל עוֹד.
וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָנוּ בְּעֵת צָרָתֵנוּ.
רַבְתָּ אֶת רִיבֵנוּ, דַּנְתָּ אֶת דִּינֵנוּ, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתֵנוּ.
מָסַרְתָּ רַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים.
הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ; וַאֲנַחְנוּ קַמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד.
בָּאוּ צִבְאוֹתֶיךָ אֶל חַבְלֵי אֶרֶץ נַחֲלָה
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ לָתֶת לָנוּ.
לְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל בָּעוֹלָם,
וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה.
וּבַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בִּשְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים בּוֹ,
עֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלַיִם.

כְּשֵׁם שֶׁעָשִׂיתָ לָנוּ תְּשׁוּעָה בַּיָּמִים הָהֵם,
כָּךְ עֲשֵׂה עִמָּנוּ בָּעֵת הַזֹּאת, וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ לָנֶצַח.

וְעַל כֻּלָּם אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אֶת שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד,
כַּכָּתוּב: וְאָכַלְתָּ, וְשָׂבָעְתָּ – וּבֵרַכְתָּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ,
עַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמָּזוֹן.

רַחֵם יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ,
עַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ, וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ,
הָאֵר פָּנֶיךָ עַל מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם.
בְּנֵה בֵיתְךָ שַׁכְלֵל הֵיכָלֶךָ,
וּמַלְכוּת בֵּית דָּוִיד הַחֲזֵר לִמְקוֹמָהּ בְּיָמֵינוּ.

בראשי חדשים, ובחלו שלמועד

אָנָּא אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
יַעֲלֶה וְיָבוֹא, יַגִּיעַ וְיֵרָאֶה, יִזָּכֵר וְיִפָּקֵד לְפָנֶיךָ
זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ,
זִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
זִכְרוֹן עִירְךָ וּמִקְדָּשְׁךָ לְטוֹבָה

לראש חודש: בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה,

לראש חודש האביב: בְּיוֹם רֹאשׁ רָאשֵׁי חֳדָשִׁים הַזֶּה,

לחול המועד של חג המצות: בְּמוֹעֵד חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה,

לחול המועד של חג הסכות: בְּמוֹעֵד חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה,

לְרַחֵם עָלֵינוּ בוֹ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ.
כִּי אֵל חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה לְבַדְּךָ נִקְרֵאתָ.
אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי צֶדֶק, עוֹלָה וְכָלִיל,
אָז יַעֲלוּ עַל מִזְבַּחֲךָ פָּרִים.
וְהַשִּׂיאֵנוּ, יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ, אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְשָׁלוֹם,
כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ וְרָצִיתָ, כֵּן תְּבָרְכֵנוּ.
וְנַחֲמֵנוּ בִּירוּשָׁלַיִם כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם. אָמֵן.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
הָאֵל, אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ, בּוֹרְאֵנוּ,
הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב,
שֶׁבְּכָל יוֹם וָיוֹם הוּא מַרְבֶּה לְהֵטִיב עִמָּנוּ,
וְהוּא יִגְמְלֵנוּ לָעַד חֵן וָחֶסֶד, רֶוַח וְרַחֲמִים וְכָל טוֹב.

וכשמברך האורח אצל בעל הבית, מוסיף בה ברכה לבעל הבית.
כיצד מברכו – אומר

יְהִי רָצוֹן שֶׁלֹּא יֵבוֹשׁ בַּעַל הַבַּיִת בָּעוֹלָם הַזֶּה,
וְלֹא יִכָּלֵם לָעוֹלָם הַבָּא.

ויש לו רשות להוסיף בברכת בעל הבית, ולהאריך בה.

יש נוהגים להוסיף בקשות מעין אלו:

הָרַחֲמָן יָאִיר עֵינֵינוּ בִּמְאוֹר תּוֹרָה,
יַצְלִיחַ לָנוּ בְּכָל דְּרָכֵינוּ, יָשִׂים יִרְאָתוֹ לְנֶגֶד עֵינֵינוּ,
יָסִיר מַחֲלָה מִקִּרְבֵּנוּ, יִגְעַר בְּחוֹשְׁבֵי רָעָתֵנוּ.

הָרַחֲמָן יַנְחִלֵנוּ נִצָּחוֹן עַל כָּל אוֹיְבֵינוּ
וְיִירַשׁ זַרְעֵנוּ אֵת שֹׂנְאֵינוּ, יִהְיֶה לָנוּ עוֹזֵר וְסוֹמֵךְ.

יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם.

תְּפִלַּת הַדֶּרֶךְ

כשיבקש לצאת [מכרך], אומר:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי,
שֶׁתּוֹצִיאֵנִי מִכְּרָךְ זֶה בְּשָׁלוֹם.

ואם יצא בשלום, אומר:

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי,
שֶׁהוֹצֵאתַנִי מִכְּרָךְ זֶה לְשָׁלוֹם,
וּכְשֵׁם שֶׁהוֹצֵאתַנִי בְּשָׁלוֹם,
כָּךְ תּוֹלִיכֵנִי לְשָׁלוֹם,
וְתִסְמְכֵנִי לְשָׁלוֹם, וְתַצְעִידֵנִי לְשָׁלוֹם,
וְתַצִּילֵנִי מִכַּף אוֹיֵב וְאוֹרֵב בַּדֶּרֶךְ.

הנכנס לכרך, אומר:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי,
שֶׁתַּכְנִיסֵנִי לִכְּרָךְ זֶה לְשָׁלוֹם.

ואם נכנס בשלום, אומר:

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי,
שֶׁהִכְנַסְתַּנִי בְּשָׁלוֹם.